

Jaanus Tamkivi Minister Keskkonnaministeerium keskkonnaministeerium@envir.ee Teie 1.07.2009 nr 9-2/10452-3

Õiguskantsler 12.02.2010 nr 6-3/090952/1000781

Märgukiri

Lugupeetud härra minister

Minu poole pöördus mitu harrastuskalapüügiga tegelevat avaldajat, kellele Keskkonnaamet ei väljastanud kalastuskaarti. Avaldajad olid taotluse kalastuskaardi saamiseks andud isiklikult üle Keskkonnaametile. Avaldajad palusid mul kontrollida, kas elektrooniliste kalastuskaardi taotluste vastuvõtmine enne Keskkonnaameti tööpäeva algust on kooskõlas põhiseadusega. Kuna olin varasemalt Keskkonnaministeeriumile teinud soovituse hea halduse tava järgimiseks seoses kalastuskaardi taotluste esitamisega posti teel¹, otsustasin täiendavalt analüüsida ka selle küsimusega seonduvat õiguslikku regulatsiooni, mida olite pärast minu soovitust muutnud.

Analüüsinud minule esitatud avaldusi, asjassepuutuvaid õigusakte ning Teie vastust minu teabe nõudmisele leian, et

- kalapüügiseaduse § 11 lg 13 lause 2 on osas, millest tulenevalt on võimalik kalastuskaardi taotlus vastu võtta enne tööpäeva algust, vastuolus põhiseaduse § 12 lg 1 lausega 1;
- keskkonnaministri 22.02.2005 määruse nr 11 "Kalastuskaardi taotlemise ja andmise kord, kalastuskaardi vorm ning püügiõiguse eest tasumist tõendavale dokumendile kantavate andmetele esitatavad nõuded, harrastuspüügi andmete esitamise kord ja vorm, püügiandmete esitamise tähtaeg ning harrastuspüügiõiguse eest mobiilimaksega tasumise ning tasu maksmise kontrollimise nõuded ja harrastusliku kalapüügiõiguse tasu" § 4 lg 3 lause 2 on vastuolus põhiseaduse § 12 lg 1 lausega 1.

Menetluse käigus nõustusite kontrollitud sätete põhiseaduslikkuse probleemidega ning andsite teada kavatsustest astuda samme nende muutmiseks. Kahetsusväärselt ei ole aga tänaseks asjassepuutuvaid õigusnorme muudetud. Seetõttu rõhutan käesoleva märgukirjaga veel kord vajadust viia ülalviidatud õigusnormid kooskõlla põhiseadusega ning teen Teile ettepaneku teha selleks vajalikud muudatused kõnealuses määruses ja töötada välja seaduseelnõu

Oma 24.04.2008 kirjas nr 7-4/080396/00802991 soovitasin Teil muuta kalastuskaardi taotluse menetlemise tähtaegade arvutamise praktikat. Seda põhjusel, et minu hinnangul oli õigusvastane kalastuskaardi taotluse rahuldamata jätmine põhjusel, et posti teel esitatud taotluse postitempel oli varasem kui toona kehtinud kalapüügiseaduse § 11 lg13 lausest 2 tulenev tähtaeg.

kalapüügiseaduse § 11 lg 13 lause 2 täiendamiseks, mis tagab selle sätte põhiseadusele vastavuse. Palun Teil tagada eelnimetatud normide muutmine viisil, et need jõustuksid enne käesoleva aasta juulikuu esimesest tööpäeva, st enne seda, kui algab vähimõrra ja vähinataga püügiõiguse taotluste vastuvõtmine.

Täiendavalt soovitan:

- analüüsida kuidas on võimalik harrastuspüügiõiguse jaotamise menetlust parendada selliselt, et oleks tagatud võimalikult suurel määral kõigi kalastuskaardi taotlejate ühetaoline kohtlemine, menetluse läbipaistvus ning proportsionaalsus.
- kehtestada eespool viidatud keskkonnaministri määruses õigusselguse tagamise eesmärgil säte, mis reguleerib küsimust, millal loetakse elektrooniline kalastuskaardi taotlus esitatuks.

Palun Teil kahe kuu jooksul alates käesolevale märgukirja kättesaamisest teada anda, kuidas Te minu ettepanekut ja soovitus järgite.

Järgnevalt selgitan oma seisukohta põhjalikumalt.

1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1.1 Avaldustes kirjeldatud asjaolud

Minu poole pöördus avaldaja, kes pöördus kalastuskaardi taotlemiseks isiklikult 01.12.2008 hommikul tööpäeva alguses Viljandi Keskkonnateenistuse² poole. Kalastuskaardi taotluse esitamisel selgus aga, et öösel olid kõik kalastuskaardid juba nende isikute vahel ära jagatud, kes olid taotluse esitanud interneti kaudu. Avaldaja märkis, et tema elukohas on interneti kasutamise võimalus piiratud.

2009. aasta lõpus laekus minule taas mitu avaldust, milles kaevati samasuguste probleemide üle kalastuskaartide taotluse esitamisel. Nimelt pöördusid avaldajad kalastuskaardi taotlemiseks isiklikult 01.12.2009 Keskkonnaameti Harju-Järve-Rapla regiooni poole, kuid kalastuskaarte neil ei olnud võimalik saada, sest need olid ära jaotatud elektroonilise taotluse esitanud isikute vahel.

Minu poole 2008. aastal pöördunud avaldaja viitas sellele, et seoses kalastuskaartide taotlemisel ilmnenud probleemiga on Keskkonnaministeeriumi poole pöördunud Valma külaselts. Ministeerium leidis vastuskirjas, et "Interneti vahendusel kalastuskaartide taotlemine on paljudele lihtsaim, kiireim ning seega ka odavaim taotlemise viis, mida meelsasti kasutatakse. Samuti vähendab see järjekordi, mis varem tekkisid kalastuskaardi väljastaja ukse taha enne elektroonilise taotluse esitamise võimaluse juurutamist. [...] Kuna Internet on tänapäeval kõigile hõlpsasti kättesaadav, siis soovitame siiski leida võimalus kalastuskaardi taotluse operatiivsemaks esitamiseks Interneti teel, kasutades vajadusel tuttavate, sugulaste või kohaliku omavalitsuse abi."³

1.2 Teabe nõudmise ning Teie vastuse kokkuvõte

Otsustasin avaldusaluses asjas alustada menetluse ning pöördusin avalduse lahendamiseks vajaliku teabe saamiseks 08.06.2009 kirjaga nr 6-3/090952/0903650 Teie poole. Teabe nõudmises juhtisin

² Seoses Keskkonnaministeeriumi keskkonnateenistuste, Riikliku Looduskaitsekeskuse ja Kiirguskeskuse ühendamisega annab alates 01.02.2009 kalastuskaarte välja Keskkonnaamet.

³ Keskkonnaministeeriumi 30.03.2009 kiri nr 9-2/7771.

tähelepanu asjaolule, et võimalus saada kalastuskaart on sõltuvuses taotluse esitamise viisist, st taotluse elektrooniliselt esitanud taotlejad on soodsamas olukorras kui taotluse vahetult Keskkonnaametile või posti teel esitanud taotlejad. Seda põhjusel, et kalastuskaarte antakse vastavalt taotluste laekumise ajalisele järjekorrale. Elektroonilise kalastuskaardi taotluse saab esitada juba enne Keskkonnaameti tööpäeva algust. Seega saab elektroonilise taotluse esitanud isik kindlustada endale sellise positsiooni taotluste esitamise järjekorras, mida teiste lubatud taotlusviisidega on võimatu saada.

Nagu eespool märgitud, otsustasin täiendavalt analüüsida posti teel kalastuskaardi esitamist reguleerivaid õigusnorme. Seetõttu osutasin nimetatud teabe nõudmises ka asjaolule, et keskkonnaministri 22.02.2005 määruse nr 11 "Kalastuskaardi taotlemise ja andmise kord, kalastuskaardi vorm ning püügiõiguse eest tasumist tõendavale dokumendile kantavate andmetele esitatavad nõuded, harrastuspüügi andmete esitamise kord ja vorm, püügiandmete esitamise tähtaeg ning harrastuspüügiõiguse eest mobiilimaksega tasumise ning tasu maksmise kontrollimise nõuded ja harrastusliku kalapüügiõiguse tasu" (edaspidi: määrus) § 4 lg 3 lause 2 kooskõla seadusega on küsitav osas, milles see keelab lugeda neid posti teel esitatud taotlusi nõuetekohaselt esitatuks, mille postiteenuse osutajale üleandmist kinnitav kuupäev on varajasem kalapüügiseaduse (edaspidi: KPS) § 11 lõikes 13 lauses 2 kehtestatud tähtajast.

Vastasite minule 01.07.2009 kirjaga nr 9-2/10452-3. Üldise märkusena selgitasite oma vastuses, et nõustute erinevuste olemasoluga erinevate taotlusviiside vahel. Märkisite, et soovite neid erinevusi õigusaktide muudatustega vähendada. Samuti nõustusite minu seisukohaga, et kalastuskaardi taotluse esitamise viiside täiendav piiramine pole hetkel tõsiselt võetav, vaid pigem tuleb otsida võimalusi uute lahenduste kasutuselevõtuks. Samas kahtlesite selles, kas vaatamata jõupingutustele on võimalik kalastuskaartide menetlusprotsessis kolme eri taotlusviisi olemasolul tagada absoluutset võrdsust ilma, et see muudaks taotlussüsteemi keerukamaks ja suurendaks oluliselt halduskoormust.

Konkreetsete probleemidega seoses esitatiste kõigepealt selgitusi määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirangu kohta. Märkisite, et selle piirangu eesmärk on vältida posti teel saadetavate taotluste saatmisviisi omapärast tulenevaid probleeme, mis võivad anda teiste taotlusviiside ees olulise eelise posti teel taotlejatele. Määruse § 4 lõikega 3 soovisite vältida olukorda, mis tekib siis, kui taotluste vastuvõtmise alguspäev langeb kokku esmaspäevaga. Sel puhul saab kalastuskaardi taotlusi postitada põhimõtteliselt juba reedel, laupäeval ja pühapäeval ilma, et need taotlused jõuaksid kalastuskaardi andjani enne kalapüügiseaduses sätestatud taotluste vastuvõtmise algusaega. Sõltuvalt nende registreerimisajast dokumendihaldussüsteemis, võib tekkida olukord, kus kõik püügivõimalused on täis taotletud posti teel ja kohapeal taotluse esitajad jääksid püügivõimalustest ilma.

Siiski märkisite, et kavatsete muuta määrust nii, et posti teel taotluse esitamise ajaks loetakse edaspidi selle registreerimisaega kalastuskaardi andja dokumendi haldusprogrammis, kuna praeguste õigusaktide kohaselt pole välja pakkuda paremaid lahendusi võrdsuse tagamiseks posti teel esitatud taotluste järjestamisel. Lootsite, muudatused jõustavad enne 2010. aastaks kalastuskaardi taotluste vastuvõtmise algusaega

Teiseks selgitasite praktikat elektrooniliste taotluste vastuvõtmisel KPS § 11 lõikes 13 lauses 2 sätestatud tähtpäeval enne Keskkonnaameti tööpäeva algust. Leidsite, et olukord, kus kalastuskaardid antakse nende taotlemise ajalises järjekorras (KPS § 11 lg 13 lause 1) ning elektrooniliselt saab taotleda kalastuskaarti juba enne tööpäeva algust, on seadusega kooskõlas, sest seadusandja on toonud seaduses välja vaid taotluste vastuvõtmise alguskuupäeva, mis saabub

öösel kell kaksteist. Et elektroonilisi taotlusi võtab vastu arvuti, siis pole ka nende vastuvõtmisel takistuseks tööpäeva algusaeg. Mõistate, et elektrooniliste taotluste esitanud isikud on eelisolukorras, kui kalastuskaartide arv on limiteeritud. Sel taotlusviisil on siiski suured eelised, sest taotlejad saavad teha oma taotluse kodus, selle asemel, et koguneda juba öösel Keskkonnaameti ukse taha elavasse järjekorda, ja seda riigis, kus elanikkonna interneti püsiühendusega kaetust võib pidada suhteliselt kõrgeks.

Kalastuskaartide menetlemise protsessi parendamiseks pakkusite välja KPS § 11 lõike 13 muutmise selliselt, et kalastuskaardi taotluste vastuvõtmise ajaks sätestatakse püügiaastale eelneva aasta detsembrikuu esimese tööpäeva hommik alates kella üheksast, mil algab tööpäev kalastuskaarte väljastavas Keskkonnaametis. Vähimõrra ja vähinataga püügiõiguse taotlusi hakatakse vastu võtma alates püügiaasta juulikuu esimese tööpäeva hommikust kella üheksast. Vaatamata sellele, et see muudatus võib Teie hinnangul taas tuua kalastuskaartide taotlejate järjekorrad Keskkonnaameti kontorite uste taha juba eelmisel õhtul, aitab see mõnevõrra võrdsustada elektrooniliselt ja kohapeal esitatavate taotlejate võimalusi kalastuskaartide saamisel. Loodate siiski, et need isikud, kes kasutasid varem elektroonilise taotlemise võimalust, jäävad siiski ka selle taotlusviisi juurde ega naase öistesse järjekordadesse Keskkonnaameti ukse taha.

Eelkirjeldatud kalapüügiseaduse muudatusettepaneku, mis ühtlustaks elektroonilise taotlemise ja kalastuskaardi väljastaja juures kohapeal esitatavate taotluste esitamise algusaja, kavatsesite esitada Vabariigi Valitsusele ja Riigikogule menetlemiseks 2009. aasta jooksul.

1.3 Kalastuskaartide taotlemine 2010. aastaks

Hoolimata Teie vastuses märgitust ei muudetud 2009. aasta jooksul ei eespool nimetatud määrust ega ka KPS § 11 lõiget 13. Samuti ei ole minule teadaolevalt esitatud Riigikogule asjakohast eelnõu. Selle tulemusel olid ka isikud, kes taotlesid kalastuskaarte 2010. aastaks posti teel või Keskkonnaametis koha peal, endiselt samas olukorras, mis eelmisel aastal. Nagu eespool märgitud, esitati seetõttu minule taas mitu avaldust.

2. ASJASSEPUUTUVAD ÕIGUSNORMID

Kalapüügiseadus sätestab:

"§ 11. Harrastuspüük

 $[\ldots]$

(13) Kalastuskaardid antakse taotlemise ajalises järjekorras, võttes järjestamisel aluseks nõuetele vastava taotluse saamise aja. Taotlusi võetakse vastu alates püügiaastale eelneva aasta detsembrikuu esimesest tööpäevast, välja arvatud vähimõrra ja vähinataga püügiõiguse taotlused, mis võetakse vastu alates püügiaasta juulikuu esimesest tööpäevast.

Määrus sätestab:

⁴ Ka Põllumajandusministeeriumi poolt 21.01.2010 Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks saadetud kalapüügiseaduse seaduse muutmise seaduse eelnõu ei puuduta harrastuskalapüüki reguleerivaid sätteid (vt http://eoigus.just.ee/?act=6&subact=1&OTSIDOC_ELEHT=280301&did=276693&kkring=280301&ver=&nr=1).

⁵ Vt U. Gnadenteich. Kalastuskaarte jätkus vaid netist taotlejatele. Postimees, 22.12.2009.

"§ 4. Kalastuskaardi taotlemine ja taotlemisel esitatavad andmed

[...]

(3) Posti teel esitatud taotluse puhul loetakse taotluse esitamise ajaks taotluse registreerimise kuupäev ja kellaaeg, mille on kalastuskaardi andja märkinud oma dokumendihaldussüsteemis. Nõuetekohaselt esitatuks ei loeta neid posti teel esitatud taotlusi, mille postiteenuse osutajale üleandmist kinnitav kuupäev on varajasem "Kalapüügiseaduse" § 11 lõikes 13 kehtestatud tähtajast."

3. ÕIGUSKANTSLERI SEISUKOHT

Esmalt pean vajalikuks märkida, et ma ei sea kahtluse alla asjaolu, et kalavarud on piiratud loodusressurss, mistõttu pole võimalik lubada isikutel piiramatul hulgal kala püüda. Paratamatult tekib seetõttu olukord, kus kõik taotlejad ei saa soovitud kalastuskaarti. Harrastuspüügiõigus on seega samuti piiratud avalik ressurss, millele ligipääsu kontrollib riik.⁶

Avaldusaluses asjas on põhiküsimuseks harrastajatele kalastuskaartide andmise menetluse põhiseadusele vastavus. Täpsemalt analüüsin küsimust, kas kõigile harrastuskaluritele on tagatud võrdsed võimalused püügiõigust andva kalastuskaardi saamiseks. Selle küsimuse lahendamiseks selgitan kõigepealt, kuidas sõltub võimalus saada kalastuskaart taotluse esitamise viisist (3.1). Seejärel käsitlen sellega kaasnevat üldise võrdsuspõhiõiguse riivet (3.2) ning kontrollin KPS § 11 lg 13 lause 2 ning määruse § 4 lg 3 lause 2 põhiseadusele vastavust (3.3 ja 3.4). Lõpetuseks teen Teile soovitusi, kuidas oleks võimalik lahendada kontrollitavate sätete põhiseaduslikkuse probleeme (4.).

3.1 Kalastuskaardi saamise võimaluse sõltuvus taotluse esitamise viisist

KPS § 11 lg 13 lause 1 kohaselt antakse kalastuskaarte taotlemise ajalises järjekorras, võttes järjestamisel aluseks nõuetele vastava taotluse saamise aja. Kui KPS § 11 lõigete 11, 11^1 või 11^2 kehtestatud piirangud, nt kala püüdvate isikute arvu või püügivahendite arvu kohta ei võimalda rohkem kalastuskaarte väljastada, keeldutakse kalastuskaardi andmisest (KPS § 11 lg 14 p 3). Seega on kalastuskaardi saamiseks määrava tähtsusega taotluse esitamise ja selle vastuvõtmise ajahetk. Mida varem taotlus esitatakse, seda suurem on tõenäosus saada kalastuskaart.

KPS § 11 lg 13 lause 2 sätestab, et taotlusi võetakse vastu alates püügiaastale eelneva aasta detsembrikuu esimesest tööpäevast, välja arvatud vähimõrra ja vähinataga püügiõiguse taotlused, mis võetakse vastu alates püügiaasta juulikuu esimesest tööpäevast. Kalastuskaardi taotlemise täpsemat korda kalapüügiseadus ei reguleeri ning delegeerib vastava regulatsiooni kehtestamise keskkonnaministrile (KPS § 11 lg 15). Keskkonnaminister on seda teinud kõnealuse määrusega. Määruse § 4 lg 1 järgi esitatakse taotlus elektrooniliselt, saadetakse posti teel kalastuskaardi andja, kelleks on KPS § 11 lg 12 kohaselt Keskkonnaamet, aadressil või antakse Keskkonnaametile üle. KPS § 11 lg 13 lausest 2 võib järeldada, et enne sättes nimetatud tähtpäeva Keskkonnaametile esitatud taotlusi vastu ei võeta, st need taotlused jäetakse läbi vaatamata. Nii sätestab ka määruse

⁶ Vrd RKHKo 15.12.2005, nr 3-3-1-59-05, p 16: "Nende lepingutega annab avalik võim eraõigusliku isiku kasutusse olulise avaliku ressursi (antud juhul tänavad või tänavaga piirnevad maa-alad), lubades sinna paigutada rajatisi, mida kasutatakse tasu eest või tasuta nii avalikes kui ka erahuvides, kusjuures lepingust tulenevad riskid lasuvad eraõiguslikul lepingupoolel."

§ 4 lg 4. See kehtib nii elektroonilise taotluse kui ka posti teel või isiklikult Keskkonnaametile esitatud taotluse suhtes.

Vastavalt määruse § 4 lg 3 lausele 1 loetakse posti teel esitatud taotluse puhul taotluse esitamise ajaks taotluse registreerimise kuupäev ja kellaaeg, mille on Keskkonnaamet märkinud oma dokumendihaldussüsteemis. Määruse § 4 lg 2 sätestab, et Keskkonnaametile taotluse üleandmisel registreeritakse taotluse üleandmine minuti täpsusega. Elektroonilise taotluse esitamise hetke määratlemist kalapüügiseadus ega määrus ei reguleeri, kuid Teie vastusest minu teabe nõudmisele ning avaldustes kirjeldatud asjaoludest saab järeldada, et elektroonilise taotluse esitamise ajaks loetakse kellaaeg, mil taotlus interneti kaudu Keskkonnaametini jõudis.

Kuna KPS § 11 lg 13 ei täpsusta kellaaega, millest alates taotlusi võib vastu võtta, tähendab see Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti tõlgenduse järgi, et taotlusi võib esitada alates kõnealuses sättes nimetatud kuupäeva algusest, st alates kell 00:00. Tegelikkuses on aga kuni tööpäeva alguseni võimalik esitada taotlusi ainult elektrooniliselt. Keskkonnaametile saab taotluse isiklikult üle anda alles tööpäeva alguses. Samuti registreeritakse posti teel esitatud taotlusi vaid Keskkonnaameti tööajal.

Lisaks sellele sätestab määruse § 4 lg 3 lause 2 et, nõuetekohaselt esitatuks ei loeta neid posti teel esitatud taotlusi, mille **postiteenuse osutajale üleandmist kinnitav kuupäev** on varajasem KPS § 11 lõikes 13 kehtestatud tähtajast. Seega loetakse ka pärast KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtaega registreeritud taotlus ennetähtaegselt esitatuks ning jäetakse vastavalt määruse § 4 lõikele 4 läbi vaatamata, kui taotluse postiteenuse osutajale üleandmist kinnitav kuupäev on varajasem kõnealusest tähtajast. Ehk teisisõnu öeldes saab posti teel esitatava taotluse määruse § 4 lg 3 lausest 2 tulenevalt postitada alles siis, kui KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäev on saabunud. Seejuures sätestab postiseaduse § 37 lg 5, et vähemalt 90 protsenti lihtsaadetisena edastatavatest kirisaadetistest, mis on riigisisese postiteenuse osutamiseks universaalse postiteenuse osutajale üle antud kirjakasti või postkontori kaudu enne kirjakasti hiliseimat tühjendusaega, tuleb saajale kätte toimetada üleandmise päevale järgneval tööpäeval. Järelikult jõuab nõuetekohaselt posti teel esitatud taotlus kalastuskaardi andjani reeglina mitte varem kui päev pärast KPS § 11 lõikes 3 sätestatud tähtpäeva.

Eelnevast tulenevalt on piirkondades, kus harrastuspüük on KPS § 11 lõigete 11,11¹ ja 11² alusel piiratud, kalastuskaardi taotlemisel eelis nendel isikutel, kellel on võimalik esitada taotlus elektrooniliselt öisel ajal. See eeldab aga ligipääsu internetile ning isikutunnistuse, kehtivate digitaalset isikutuvastamist ja allkirjastamist võimaldavate sertifikaatide ja ID-kaardi lugeja olemasolu.⁸ Isikutel, kellel need puuduvad, on võimalik taotlus kõige varem isiklikult Keskkonnaametile üle anda alles tööpäeva alguses. Posti teel saadetud taotlus saab ülalöeldust tulenevalt jõuda Keskkonnaametini üldjuhul KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäevale järgneval päeval. Seega on isikutel, kes ei esita elektroonilist kalastuskaardi taotlust, võimatu saada sama head positsiooni KPS § 11 lg 3 alusel moodustatud järjekorras, kui taotluse elektrooniliselt esitanud isikutel. Kuna KPS § 11 lg 13 lause 1 järgi antakse kalastuskaarte vastavalt taotleja kohale taotluste esitamise ajalises järjekorras, on taotluse posti teel esitanud või isiklikult Keskkonnaametile üle andnud taotleja võimalus saada kalastuskaart ebasoodsam.

⁷ Isikul on küll taotluse läbi vaatamata jätmise korral võimalik esitada uus taotlus, kuid sellisel juhul on isikul palju halvemad võimalused saada kalastuskaart.

⁸ Vastavalt määruse § 4 lõikele 7 peab elektrooniliselt edastatud taotlusel olema digitaalallkirja seadusega sätestatud nõuetele vastav digitaalallkiri.

Ma ei nõustu ülalpool osundatud Keskkonnaministeeriumi väitega, et sugulaste või tuttavate abi palumise võimalus kompenseerib koduse internetiühenduseta isikute ebasoodsamat olukorda. Seda ainuüksi põhjusel, et kõigil kalastuskaardi taotlejatel ei pruugi ka sellisel viisil olla tagatud võimalus taotlus elektrooniliselt esitada. Samuti pean vajalikuks korrata, et määruse § 4 lõikes 1 sätestatud taotluse esitamise viiside piiramine oleks küsitav, kuna harrastuskalapüük on Eestis laialdaselt levinud tegevus ning seda harrastavad erinevatesse vanuserühmadesse kuuluvad inimesed. Selle seisukohaga nõustusite ka vastuses minu teabe nõudmisele.

3.2 Võrdsuspõhiõiguse riive

PS § 12 lg 1 järgi on kõik seaduse ees võrdsed. Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium on asunud seisukohale, et põhiseaduse § 12 lg 1 esimest lauset tuleb tõlgendada ka õigusloome võrdsuse tähenduses. Õigusloome võrdsus nõuab üldjuhul, et seadused (ja alamalseisvad õigusaktid, sh ministri määrused) kohtleks ka sisuliselt kõiki sarnases olukorras olevaid isikuid ühtemoodi. Selles põhimõttes väljendub sisulise võrdsuse idee: võrdseid tuleb kohelda võrdselt ja ebavõrdseid ebavõrdselt.⁹

Kui kahte isikute gruppi koheldakse erinevalt ning need grupid on omavahel võrreldavad, st konkreetse diferentseerimise aspektist analoogilises olukorras, tekib küsimus ebavõrdse kohtlemise põhjendatusest või põhjendamatusest (meelevaldsusest)¹⁰, ehk teisisõnu öeldes PS § 12 lg 1 sätestatud üldise võrdsuspõhiõiguse riivest.

Harrastuspüügi kalastuskaardi taotlejad, olenemata, mis viisil nad taotluse esitavad, on võrreldavas olukorras. Seega on antud juhul võrreldavad taotlejad, kes esitavad kalastuskaardi taotluse elektrooniliselt ja isikud, kes esitavad taotluse muul lubatud viisil (posti teel või isikliku üleandmisega). Nende ühiseks oluliseks tunnuseks (ehk lähim ühine soomõiste)¹¹ on legitiimne soov saada kalastuskaart. Nagu ülalöeldust nähtub, koheldakse neid isikuid KPS § 11 lg 13 lausest 2 ja määruse § 4 lg 3 lausest 2 tulenevalt ebavõrdselt: isikutel, kes annavad taotluse Keskkonnaametile isiklikult üle või kes esitavad taotluse posti teel, on võimatu saada nii head positsiooni KPS § 11 lg 13 sätestatud järjekorras, kui taotluse elektrooniliselt esitanud isikutel, mistõttu on nende võimalused saada kalastuskaart ebasoodsamad. Seega riivavad kontrollitavad sätted PS § 12 lõikes 1 sätestatud võrdsuspõhiõigust.

Ebavõrdne kohtlemine õigusloomes on põhjendatud üksnes juhul, kui selleks on olemas mõistlik ja asjakohane põhjus.¹² Põhjus on mõistlik ja asjakohane siis, kui see on mõõdukas. Mõõdukuse kontroll eeldab kaalumist. Seejuures kehtib reegel: mida intensiivsem ebavõrdne kohtlemine, seda kaalukam peab olema selle eesmärk, et olla mõistlik ja asjakohane põhjus. Kui ebavõrdseks kohtlemiseks mõistlikku ja asjakohast põhjust ei leidu, siis on riive põhiseadusega vastuolus ja seega keelatud.¹⁴

⁹ RKPJKo 03.04.2002 nr 3-4-1-2-02, p 17.

¹⁰ RKÜKo 27.06.2005, nr 3-4-1-2-05, p 40

¹¹ Vrd RKPJKo 16.09.2003, nr 2-4-1-6-03, p 18.

¹² RKPJKo 03.04.2002, nr 3-4-1-2-02, p 17; RKÜKo 03.01.2008, nr 3-3-1-101-06, p20.

¹³ Vrd nt RKPJKo 21.06.2005, nr 3-4-1-9-05, p 22.

¹⁴ Võrdsuspõhiõiguse riive põhjendatuse kontrolli kohta vt M. Ernits. Kommentaarid §-le 12. Põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Teine täiendatud väljaanne, 2008, § 12, komm 2.2.3, lk 142.

3.3 KPS § 11 lg 13 lause 2 põhiseadusele vastavus

Ülalpool märkisin, et Keskkonnaministeeriumi poolt antud tõlgenduse kohaselt võib harrastuskalapüügi taotlusi esitada alates KPS § 11 lg 13 lauses 2 nimetatud tähtpäeva algusest, st kell 00:00 ning need loetakse vastuvõetuks Keskkonnaameti meiliserverisse jõudmisel. Kuni tööpäeva alguseni on võimalik esitada taotlusi ainult elektrooniliselt. Samas on lubatud esitada taotlusi ka posti teel ning isiklikult Keskkonnaametis, mis on kalastuskaardi taotlejate sihtgruppi arvestades ka põhjendatud. Keskkonnaametile saab taotluse isiklikult üle anda alles tööpäeva alguses. KPS § 13 lg 11 lause 2 puudutab ka taotluse posti teel esitanud taotlejaid. Seda põhjusel, et posti teel taotluse esitajad oleksid ka siis, kui määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirang ei kehtiks 15, võrreldes elektroonilise taotluse esitajatega ebavõrdses olukorras, kuna posti teel esitatud taotlusi saab sarnaselt Keskkonnaametile isiklikult üle antud taotlustega registreerida alles KPS § 13 lõikes 11 sätestatud tähtpäeva tööaja alguses.

Eelnevast tulenevalt on isikutel, kes ei esita elektroonilist kalastuskaardi taotlust, võimatu saada sama head positsiooni KPS § 11 lg 13 lause 1 alusel moodustatud järjekorras, kui taotluse elektrooniliselt esitanud isikutel. Nagu näitavad minule laekunud arvukad avaldused ning meedias ilmunud artiklid, puudutab sellega kaasnev probleem suurt hulka harrastuskalureid. 16

Seejuures ei pruugi kõigil isikutel olla võimalik taotlust elektrooniliselt esitada: ehkki isikut tõendavate dokumentide seaduse § 5 lg 1 peab Eestis püsivalt viibival Eesti kodanikul olema isikutunnistus, pole koduse internetiühenduse, ID-kaardi lugeja ning ka kehtivate digitaalset tuvastamist ja allkirjastamist võimaldavate sertifikaatide omamine kohustuslik. Samuti ei ole kodune internetiühendus kõigile inimestele majanduslikult võimalik. Inimestel, kellel puudub kodune internetiühendus, saavad küll kasutada avalikke internetipunkte. Samas ei ole need ööpäevaringselt avatud ning kõikjal ei pruugi olla tagatud ka ID-kaardi lugeja kasutamise võimalus.

Elektroonilise taotluse esitajate ja muul viisil taotluse esitajate ebavõrdse kohtlemise põhjenduseks märkisite vastuses minu teabe nõudmisele, et elektroonilise taotluse paremus taotleja jaoks on võimalus taotlus teha kodus, mistõttu ei pea juba öösel kogunema Keskkonnaameti ukse taha elavasse järjekorda. Samuti viitasite asjaolule, et elektrooniliste taotluste lahendamine on Keskkonnaameti jaoks lihtsam.

¹⁵ Vt n 3 4

¹⁶ Vt nt U. Gnadenteich. Kalamehed seisid öö läbi kalastuskaartide sabas. Postimees Online, 01.12.2009: "Paarsada kalameest ootas ööpimeduses Viljandi maanteel keskkonnaameti Harjumaa osakonna ukse taga, et saaks hommikul kell kaheksa ära anda kalastuskaardi taotluse. [...] Viimsis elav Peedu Toom oli kohale jõudnud hommikul kell kohal." veerand seitse ning oli nimekirjas 98. (arvutivõrgus kättesaadaval: http://www.tallinnapostimees.ee/?id=195148). Samuti U. Gnadenteich (viide 5): "Detsembri algul seisid kalapüügihuvilised öö läbi keskkonnaameti ukse taga järjekorras, et hommikul kell kaheksa kalastuskaardi taotlused ära anda. Paljud kalamehed aga külmetasid seal asjata, sest kuna interneti kaudu võis taotlusi esitada juba keskööst, olid limiidi hommikuks enam-vähem läbi. Nii jäid kalastuskaardist ilma Viimsi mehed Rein Valkna ja Arvo Puusepp, kes tookord juba hommikul enne kella kuut järjekorda seisma läksid ning esimese saja hulgas oma taotluse ära andsid. Kohapeal koostatud nimekirjas olid neil järjekorranumbrid 91 ja 92 ning oma taotlused andsid mehed ära kell 8.14. Paraku olid selleks ajaks suvekuudel nakkevõrguga püügi kaardid otsas."

¹⁷ Vastavalt isikut tõendavate dokumentide seaduse § 20 lg 3 lausele 2 ei ole digitaalsete andmete kehtivusaja lõppemine isikutunnistuse kehtivuse lõppemise aluseks. Vt ka AS-i Sertifitseerimiskeskus kodulehekülg: "ID-kaardi kui isikut tõendava dokumendiga saame end näiteks kauplustes ja pangakontorites tuvastada ning reisida. Sellise ID-kaardi tavakasutuse puhul on oluline, et dokument oleks kehtiv. ID-kaardi sertifikaadid ei pea sealjuures kehtima." (arvutivõrgus kättesaadaval: http://www.sk.ee/pages.php/020201).

Nagu eespool märgitud, kehtib reegel, et mida intensiivsem on ebavõrdne kohtlemine, seda kaalukam peab olema selle eesmärk, et olla mõistlik ja asjakohane põhjus ebavõrdseks kohtlemiseks. Seejuures on Riigikohus korduvalt rõhutanud, et pelgalt administratiivsed või tehnilist laadi raskused ei õigusta ebavõrdset kohtlemist. Seega ei saa eesmärk muuta kalastuskaardi taotluste menetlemine Keskkonnaameti jaoks administratiivselt ja tehniliselt lihtsamaks õigustada taotlejate erinevat kohtlemist.

Mis puudutab Teie vastuskirjas nimetatud kalastuskaartide elektroonilise taotlemise paremusi taotleja jaoks, siis osutan sellele, et need paremused (nt mugavus ja kiirus) ei sõltu sellest, mis hetkest kalastuskaartide taotlusi esitada võib. Ei ole alust arvata, et enamus inimesi, kellel on võimalik esitada taotlus elektrooniliselt, loobuksid sellest olukorras, kus elektrooniliste taotluste vastuvõtmine algab samal hetkel, mil Keskkonnaamet hakkab vastu võtma isiklikult kohale toodud taotlusi (st tööpäeva alguses).

Eelnevast lähtudes leian, et puudub mõistlik ja asjakohane põhjus elektroonilise taotluse esitajate ja muul viisil taotluse esitajate ebavõrdseks kohtlemiseks, mis tuleneb sellest, KPS § 11 lg 13 lause 2 võimaldab elektroonilisi taotlusi võtta vastu alates selles sättes nimetatud tähtpäeva algusest, st kl 00:00. Seega olen seisukohal, et KPS § 11 lg 13 lause 2 on osas, millest tulenevalt on võimalik kalastuskaardi taotlus vastu võtta enne Keskkonnaameti tööpäeva algust, vastuolus PS § 12 lg 1 lausega 1.

3.4 Määruse § 4 lg 3 lause 2 põhiseadusele vastavus

Määruse § 4 lg 3 lause 2 puudutab posti teel kalastuskaardi taotluse esitamist. Nagu eespool märgitud, ei saa nimetatud sättest tulenevalt posti teel esitatud taotlus jõuda Keskkonnaametini üldjuhul ennem, kui päev pärast KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeva. Seetõttu on posti teel taotluse esitanud isikutel võimatu saada sama head positsiooni KPS § 11 lg 13 järgi moodustatud järjekorras, kui elektroonilise taotluse esitanud isikutel (ning ka taotluse isiklikult Keskkonnaametile üle andnud isikutel). 19

Seega seab määruse § 4 lg 3 lause 2 posti teel kalastuskaarti taotlevad isikud ebasoodsamasse olukorda võrreldes teiste taotlejatega, sest taotlus jõuaks Keskkonnaametini üldjuhul pärast KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeva. Nagu näitavad asjaolud avaldusaluses asjas, on määruse § 4 lg 3 lausest 2 tuleneval ebavõrdsel kohtlemisel posti teel taotluse esitanud isikute jaoks märkimisväärselt negatiivne tagajärg. Seda põhjusel, et ka isikutel, kes KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeval kalastuskaardi taotluse isiklikult Keskkonnaametile üle andsid, polnud võimalik saada kalastuskaarti. Järelikult oleks selles olukorras välistatud võimalus saada taotluse posti teel esitamisega kalastuskaart.

Posti teel taotlust esitada soovivate isikute ebasoodsamat kohtlemist põhjendasite vastuses minu teabe nõudmisele sellega, et soovite vältida olukorda, kus "kõik püügivõimalused on täis taotletud posti teel ja kohapeal taotluse esitajad jääksid püügivõimalusest ilma." Seda põhjusel, et taotluse postitamisaja "sihtimisega" tekib olukord, kus posti teel esitatud taotlused laekuvad

¹⁸ RKPJKo 21.01.2004, nr 3-4-1-7-03, p 39; RKPJKo 20.03.2006, nr 3-4-1-33-05, p 30.

¹⁹ Käesolevas märgukirjas analüüsin üksnes posti teel taotluse esitanud isikute ebavõrdsekt kohtlemist võrreldes elektroonilise taotluse esitanud isikutega. Selle põhjuseks on ülalpool märgitud asjaolu, et posti teel taotluse esitajad oleksid ka siis, kui määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirang ei kehtiks, võrreldes elektroonilise taotluse esitajatega ebavõrdses olukorras, kuna posti teel esitatud taotlusi saab sarnaselt Keskkonnaametile isiklikult üle antud taotlustega registreerida alles KPS § 13 lõikes 11 sätestatud tähtpäeva tööaja alguses.

Keskkonnaameti täpselt KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeval. Teie hinnangul on Keskkonnaametil sellisel juhul keerukas järjestada posti teel esitatud taotlusi ning KPS § 11 lg 13 lauses 1 sätestatud järjekorra moodustamine on elektrooniliste taotluste puhul oluliselt lihtsam.

Menetluse administratiivne ja tehniline lihtsustamine haldusorgani jaoks ei saa aga õigustada ebavõrdset kohtlemist, nagu ülalpool viidatud Riigikohtu seisukohtadest nähtub. Seetõttu leian, posti teel esitatud taotluste järjestamise keerukust ei saa pidada mõistlikuks ja asjakohaseks põhjuseks, mis õigustab niivõrd intensiivset võrdsuspõhiõiguse riivet nagu see tuleneb määruse § 4 lg 3 lausest 2. Eelnevast lähtudes olen seisukohal, et määruse § 4 lg 3 lause 2 on vastuolus PS § 12 lg 1 lausega 1.

Täiendavalt osutan sellele, et määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirang ei aita lahendada probleeme posti teel saabunud taotluste järjestamisel. Piirkondades, kus on nõudlus kalastuskaartide järgi on suur, muudab see posti teel taotluse esitamise lihtsalt ebaotstarbekaks. Kuid piirkondades, kus nõudlus kalastuskaartide järgi ei ole niivõrd suur, et kõik püügivõimalused tuleb KPS § 11 lg 13 lauses 2 sätestatud tähtpäeval elektrooniliselt esitatud või isikliku üle antud taotluste vahel ära jaotada, võib endiselt olla vajalik posti teel laekunud taotlusi järjestada. Kuna määruse § 4 lg 3 lausest 2 tuleneb üksnes tähtpäev, millest alates võib taotluse postitada, ei lahenda see küsimust, millisele kohale KPS § 11 lg 13 lause 1 alusel moodustatud järjekorras tuleb paigutada posti teel Keskkonnaametini jõudnud taotlused.

Samuti pean vajalikuks osutada sellele, et määruses § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud taotluse esitamise aja kindlaksmääramise viis ei ole kooskõlas haldusmenetluse seadusega (edaspidi: HMS), mida peab vastavalt KPS § 2 lõikele 4 kalastuskaardi taotluste menetlemisel rakendama. Haldusmenetluse seadus ei sätesta küll otsesõnu, millal loetakse isiku poolt tehtav menetlustoiming sooritatuks. Tähtaegade arvutamisel kohaldatakse aga vastavalt HMS § 33 lõikele 1 tsiviilkohtumenetluse seadustikku (edaspidi: TsMS). TsMS § 62 lõikest 2 tulenevalt ei ole menetlustähtaja järgimiseks tähtis isiku poolt esitatava asjassepuutuva dokumendi sideasutusele üleandmise aeg, vaid hetk, millal dokument jõuab haldusorganini. Tõlgendust, et taotlus loetakse alles siis kalastuskaardi andjale esitatuks, toetab ka HMS § 34 lg 4, mille kohaselt toimub menetlustähtaja arvutamine taotluse esitamisega algavas haldusmenetluses saabunud dokumendi registreerimise hetkest alates ja mitte dokumendi postiteenuse osutajale üleandmise kuupäevast alates.

4. KOKKUVÕTE JA SOOVITUSED

KPS § 11 lg 13 lause 1 kohaselt antakse kalastuskaarte taotlemise ajalises järjekorras, võttes järjestamisel aluseks nõuetele vastava taotluse saamise aja. Kalastuskaardi taotluse võib esitada elektrooniliselt, saata posti teel või isiklikult Keskkonnaametile üle anda (määruse § 4 lg 1).

²⁰ Seoses TsMS §-s 62 sätestatu rakendamisega haldusmenetluses pean vajalikuks märkida järgnevat. Riigikohtu halduskolleegium on selgitanud vaid TsMS § 62 lg 2 rakendamist halduskohtumenetluses (RKHKm 27.09.2006, nr 3-3-1-67-06). Riigikohus leidis, et kuna kõnealune säte ei olemuslikult ühitatav halduskohtumenetlusega, mis peaks isiku ja avaliku võimu vahelises suhtes tagama isikule võimalikult ulatusliku kaitse, siis säte ei kohaldu halduskohtumenetluses. Siinkohal tuleb aga tähelepanu juhtida asjaolule, et see seisukoht ei ole kohaldatav haldusmenetlusele. Esiteks põhjusel, et HKMS § 5 lg 2 lisab tsiviilkohtumenetluse seadustiku rakendamisele halduskohtus klausli "arvestades halduskohtumenetluse erisusi" (millel Riigikohus on ka põhjalikumalt peatunud). HMS § 33 lg 1 sellist kitsendust ei sätesta. Teiseks tuleb eristada seda, kas isikul on tähtpäev, mis ajaks ta peab dokumendi esitama (siis on isiku jaoks oluline, et kulgev tähtaeg oleks võimalikult pikk ja normide tõlgendused seda ka toetaksid), või on määratud aeg, mis ajast alates saab esitada (nagu konkreetsel juhul ja kus tõlgendus peaks isiku seisukohalt toetama vastupidist lähenemist).

KPS § 11 lg 13 lause 2 ei täpsusta kellaaega, millest alates võib Keskkonnaamet taotlusi vastu võtta. See tähendab Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti tõlgenduse järgi, et taotlusi võib esitada alates kõnealuses sättes nimetatud kuupäeva algusest, st alates kell 00:00. Need taotlused loetakse vastuvõetuks alates hetkest kui nad saabuvad Keskkonnaameti meiliserverisse. Tegelikkuses on aga kuni tööpäeva alguseni võimalik esitada taotlusi ainult elektrooniliselt. Seetõttu on isikutel, kes ei esita elektroonilist kalastuskaardi taotlust, võimatu saada sama head positsiooni KPS § 11 lg 13 lause 1 alusel moodustatud järjekorras, kui taotluse elektrooniliselt esitanud isikutel.

Järelikult kohtleb KPS § 11 lg 13 lause 2 ebavõrdselt isikuid, kes esitavad taotluse elektrooniliselt, ning isikuid, kes annavad taotluse Keskkonnaametile isiklikult üle või kes esitavad taotluse posti teel. Selline ebavõrdne kohtlemine riivab PS § 12 lõikes 1 sätestatud üldist võrdsuspõhiõigust. Kuna elektroonilise taotluse esitamise paremused säilivad ka siis, kui seda pole võimalik teha enne Keskkonnaameti tööpäeva algust, ning ebavõrdset kohtlemist ei saa õigustada administratiivsete ja tehniliste aspektidega, millele viitasite oma vastuskirjas, siis puudub antud juhul ebavõrdseks kohtlemiseks mõistlik ja asjakohane põhjus. Seetõttu leian, et KPS § 11 lg 13 lause 2 on osas, millest tulenevalt on võimalik kalastuskaardi taotlus vastu võtta enne Keskkonnaameti tööpäeva algust, vastuolus PS § 12 lõikega 1.

Määruse § 4 lg 3 lause 2 puudutab posti teel taotluse esitamist. Nimetatud sättest tulenevalt ei saa posti teel esitatud taotlus jõuda Keskkonnaametini ennem, kui päev pärast KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeva. Seega on antud sättega kaasnev posti teel kalastuskaardi taotluse esitada soovivate isikute ebavõrdne kohtlemine võrreldes elektroonilise taotluse esitajatega veelgi intensiivsem, kui isikute puhul, kes annavad taotluse isiklikult Keskkonnaametile üle. Ka isikutel, kes KPS § 11 lõikes 13 sätestatud tähtpäeval kalastuskaardi isiklikult Keskkonnaametile üle andsid, polnud võimalik saada kalastuskaarti. Selles olukorras on välistatud võimalus saada taotluse posti teel esitamisega kalastuskaart.

Leian, posti teel esitatud taotluste järjestamise administratiivne ja tehniline keerukus, millele Te oma vastuskirjas viitasite, ei ole mõistlik ja asjakohane põhjus, mis õigustab niivõrd intensiivset võrdsuspõhiõiguse riivet nagu see tuleneb määruse § 4 lg 3 lausest 2. Seetõttu olen seisukohal, et ka määruse § 4 lg 3 lause 2 on vastuolus PS § 12 lg 1 lausega 1.

Ülaltoodud argumentidele tuginedes, teen Teile ettepaneku viia määruse § 4 lg 3 lause 2 põhiseadusega kooskõlla ning koostada seaduseelnõu, mis tagab KPS § 11 lg 13 vastavuse põhiseadusele. Vähim, mida saab teha kirjeldatud vastuolude kõrvaldamiseks, on:

- 1. määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirangu kehtetuks tunnistamine;
- 2. KPS § 11 lg 13 täiendamine selliselt, et kalastuskaartide taotluste vastuvõtmine enne Keskkonnaameti tööpäeva algust on välistatud.

Oma vastuskirjas minu teabe nõudmisele olete küll avaldanud valmisolekut nende sammude astumiseks, kuid kahetsusväärselt ei tehtud 2009. kontrollitud sätete põhiseaduspärasuse tagamiseks vajalikke muudatusi. Seetõttu rõhutan, et nimetatud muudatused peavad jõustuma hiljemalt käesoleva aasta juulikuu esimesest tööpäevast, st vähimõrra ja vähinataga püügiõiguse taotluste vastuvõtmise alguskuupäevast, mil taas võivad esile kerkida käesolevas märgukirjas kirjeldatud probleemid.

Lisaks sellele soovitan Keskkonnaministeeriumil analüüsida, kuidas on võimalik harrastuspüügiõiguse jaotamise menetlust parendada. Möönan, et tõepoolest ei pruugi olla

12

võimalik tagada kalastuskaartide menetlusprotsessis kolme eri taotlusviisi vahel absoluutset võrdsust. Ennekõike on posti teel saadetud taotluste ajalise järjestamise menetluse loomine keerukas, nagu Te ka oma vastuskirjas märkisite. Siiski peab harrastuspüügiõiguse jaotamine toimima menetluses, mis võimalikult suurel määral tagab kõigi kalastuskaardi taotlejate ühetaolise kohtlemise, läbipaistvuse ning proportsionaalsuse. Seetõttu ongi vaja analüüsida, kas lisaks määruse § 4 lg 3 lauses 2 sätestatud piirangu kehtetuks tunnistamisele ning ülalnimetatud KPS § 11 lg 13 täiendusele on vaja veel täiendavalt õigusakte muuta. Seda muu hulgas ka selleks, et vältida olukorda, kus määruse § 4 lg 3 lause 2 ja KPS § 11 lg 13 muutmisega tekiks taas mõne taotlejate grupi ebavõrdne kohtlemine.

Samuti soovitan Teil õigusselguse tagamiseks sätestada, millal loetakse elektrooniline kalastuskaardi taotlus esitatuks. Hetkel on see küsimus lahendatud vaid Keskkonnaameti halduspraktikaga ning üksnes posti teel esitatud ja isiklikult Keskkonnaametile üle antud taotluse vastuvõtmise hetke kindlaksmääramine on reguleeritud õigusaktiga (määruse § 4 lg 2 ja lg 3 lause 1).

Lõpetuseks tuletan meelde, et palun Teilt tagasisidet, kuidas Te mu ettepanekut ja soovitust ellu rakenda, hiljemalt kahe kuu möödudes käesoleva märgukirja kättesaamisest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Kaarel Eller 693 8426

E-post: kaarel.eller@oiguskantsler.ee

_

²¹ Vrd RKHKo 15.12.2005, nr 3-3-1-59-05, p 17.